

Učila kupila Mladinsko knjigo

TV SLOVENIJA 1, 10.04.2014, ODMEVI, 22.35

SLAVKO BOBOVNIK (voditelj): Založba Učila International je na tretji dražbi kupila 51–odstotni delež Mladinske knjige, ki sta ga po stečaju Zvona 2 dobili A banka Vipa in Nova ljubljanska banka. Založba bo za ta delež odštela dobrih 5 milijonov evrov.

Dr. UROŠ GRILC (minister za kulturo): Založništvo je dejavnost, ki je pri nas izredno močno kulturno zaznamovano, po drugi plati pa seveda je to dejavnost, ki poteka na trgu, tega pač ne moremo spremeniti, niti nočemo spremeniti.

SOGO VORNIK: Tisti, ki danes poskušajo se polastiti mladinske knjige, vidijo v tem biznis, zaslužek. Avtorji, domači avtorji jih ne zanimajo.

SREČKO MRVAR (direktor Založbe Učila International): Lahko zagotovim, da se našim najboljšim ustvarjalcem pravzaprav sploh ni treba bati, da bi jim Mladinska knjiga v prihodnje zapirala svoja vrata. Ker noben dober založnik pravzaprav ne beži od avtorjev, katerih knjige ljudje z veseljem prebirajo.

GRILC: Glede na to, da je Mladinsko knjigo kupila slovenska založba, druga največja slovenska založba, si lahko nadejamo, da bo prišlo do nekaterih sinergij, ki bodo po mojem lahko slovensko založništvo spodbudilo. Če bo prišlo do razvoja knjigarniške mreže, to pomeni, da bo slovenska knjiga bolj dostopna. In v tem smislu je velika odgovornost na novem lastniku.

MRVAR: Ko družba posluje uspešno oziroma dobičkonosno, to prinaša zelo stabilna delovna mesta zaposlenih, prinaša dividende lastnikom in davke državi in kaže na to, da ima tako podjetje zveste kupce oziroma navdušene bralce.

BOBOVNIK: Gospod Veno Taufer, dober večer.

VENO TAUFER (predsednik Društva pisateljev Slovenije): Dober večer.

BOBOVNIK: Minister, ki sva ga pravkar poslušala, pravi, da je edini kapital Mladinske knjige, da so slovenski avtorji, slovenske knjige, revije in tako naprej. Se bojite za ta kapital po tej prodaji?

TAUFER: ja, se. Se bojim, zato ker te založbe sicer, ki je kupila, ne poznam, poznam njene knjigarne, ki so zmeraj prazne. V Ljubljani recimo hodim mimo. Potem od kolegov slišim, da ta založba ne upošteva najnižjih tarif, ki bi jih morala po odloku Javne agencije za knjigo, slovenske javne agencije za knjigo, plačevati prevajalcem oziroma avtorjem, ampak slovenskih avtorjev sploh nima.

BOBOVNIK: Dobro, povejte mi, kakšna pa je potem, kakšna bi lahko bila neka druga rešitev? Vendarle je Mladinska knjiga bila v lasti bank, ki bi verjetno bile še slabše upravljavke tega kapitala.

TAUFER: Ja, sinoči sem imel lep triuren pogovor s tema dvema založnikoma iz Litve. In sem bil optimističen. Po treh urah zelo odkritih pogovorov, oni so na poseben način ravno tako, bi rekel, občutljivi za jezik in knjigo kot smo mi. Tudi zgodovina je bila podobna. Oni so bili pod carsko Rusijo in skoraj do konca predprejšnjega stoletja niso smeli učiti v šolah po litovsko, ampak rusko. Skratka. Oni vedo, kaj je knjiga, vedo, kaj je jezik in da je to konstituirani element naroda. Tako kot mi.

BOBOVNIK: In s tem kupcem bi bili i osebno bolj zadovoljni?

TAUFER: Ja. Potem, ko sem z njima govoril, zelo odkrito, bi jima zaupal. Tudi založba je zelo podobna po strukturi kot Mladinska in končno, a veste. Strinjam se, ni važno, kdo je lastnik, važno, kako založba deluje. In jaz sem jima rekel, sem rekel: bi vi sprejeli v nadzorni svet naše ljudi? Recimo od te Skupaj za knjigo. Brez nadaljnega, sta to razumela. Bi sprejeli svetovalca Društva slovenskih pisateljev v uredniški svet? Tudi.

BOBOVNIK: Dobro, ampak zdaj, gospod Taufer, žal ali pa k sreči je, kar je.

TAUFER: Ja, seveda je.

BOBOVNIK: Torej se bo treba zdaj s tem sprijazniti.

TAUFER: Torej, zdaj je možno dvoje – ali kompleten čudež, takih je bilo v slovenski literaturi in kulturi kar nekaj, ko je 50 let po prvi slovenski knjigi, doživela slovenska knjiga požig in je ostala samo Biblija, je ta Biblija po nekem čudežu 200 let ohranjala slovensko pisano besedo in ljudem govorila, da je slovenski jezik, da smo lubi Slovenci in da imamo svoj jezik.

BOBOVNIK: Ma ni vrag, da tega jezika ne bi ohranili tudi naprej, se mi zdi.

TAUFER: A veste kaj, jaz se ne upam bit popoln pesimist. Možno je, da bo ta gospod, ki zdaj objavlja recimo mehko pornografijo zelo, zelo, knjige, ki so nenadoma uspele v setu, ki so bestsellerji, ampak bestsellerji imajo v glavnem zelo kratko usodo, kratko življenje. In druga možnost pa je, seveda, da bi prišlo do katastrofe. Smo že preživeli 200 let brez knjige, pa bi mogoče 30, 40 let spet preživeli.

BOBOVNIK: Gospod Taufer, s knjigo in z jezikom bomo preživeli naslednja leta.

TAUFER: Ja, seveda.

BOBOVNIK: Povejte mi raje za konec. Kaj je v vašem pisalnem stroju, kaj je vašem računalniku? Pesem, drama?

TAUFER: To so ... Ja, nova je pesem, tudi drama. Veste, kaj, a vam lahko povem še samo to ... Mislim, da ljudje morajo slišati. Kaj je bil naš načrt Društva slovenskih pisateljev. Mi smo hoteli, da bi dobili tako imenovani skrbni pregled. Zato smo šli v to skupino Skupaj za knjigo, ki se je potem pravno, bom rekel, formirala gospodarsko družbo. S 26.000 evri kapitala. Kar je seveda premalo za skrbni pregled, tako imenovani skrbni pregled, ki je dovoljen kupcem po zakonu, če predloži kapital, ki je potreben za nakup. Kje je ta gospod dobil ta kapital, mi je velika skrivnost. Ker vemo, da ga nima.

BOBOVNIK: Kaj bi se rodilo iz te vaše pobude?

TAUFER: Mi smo hoteli it, vsaj jaz sem drznil si to predlagat v upravnem odboru pisateljev in so sprejeli to drzno idejo, da bi naš kapital, to je 140 let moralne, moralne, bi rekel, moralnega kapitala Društva slovenskih pisateljev, založili zato, če bi dobili skrbni pregled, da bi vedeli, da je to toliko zdravo podjetje, Mladinska knjiga, da bi šli v akcijo za vsenacionalne **male delničarje**, tako imenovane. Imel sem že pogovore s sindikati in tako naprej. Se pravi desetisoče ljudi bi lahko mobilizirali. Tako akcijo je naredila slovenska cerkev, ki je zdaj seveda splet vpletena v to nesrečo, pred 150 leti pri ustanovitvi Mohorjeve družbe.

BOBOVNIK: Dobro. Morebiti pa kdaj drugič in morebiti na kakšnem drugem področju. Malček sva šla če, ampak za knjigo in jezik ni škoda. Hvala lepa.

TAUFER: Hvala vam.